

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie

według stanu na 31 grudnia 2024 roku

I. Informacje ogólne o Banku

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Węgrowie w celu spełnienia wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (...) zwanego dalej "Rozporządzeniem", zmienionego Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r., dokonuje ujawnienia informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczące adekwatności kapitałowej oraz informacje podlegające ogłoszeniu, określone w części ósmej, tytule II i III Rozporządzenia CRR, wymogów art. 111 i art. 111a Ustawy Prawo Bankowe (Dz. U. z 2024 poz. 1646 z późn. zm.), oraz Zasad ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych przez KNF (Dz. Urz. KNF z 2014 r. poz.17), Rekomendacji „H”, „M”, „P” i „Z” KNF.

W celu spełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu CRR, Bank, jako instytucja mała i niezłożona w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 145 Rozporządzenia CRR oraz instytucja nienotowana w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 148 Rozporządzenia CRR, raz do roku ujawnia najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Komisja Nadzoru Finansowego decyzją z dnia 14 maja 2021 r. uznała Bank za „małą i niezłożoną instytucję”.

Niniejszy dokument stanowi realizację Polityki informacyjnej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie wprowadzonej Uchwałą Zarządu nr 30/5/2022 z dnia 08.12.2022 r. zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 6/4/2022.

Bank udostępnia osobom zewnętrznym, w szczególności Klientom Banku informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, Polityki w zakresie wynagrodzeń oraz wszystkie poniższe informacje na podstawie danych w ujęciu indywidualnym. W zakresie ujawnionych informacji Bank nie uznał informacji za nieistotne, zastrzeżone lub poufne, od ujawnienia których by odstąpił.

Dane prezentowane w Informacji sporządzone zostały według stanu na dzień 31.12.2024 r.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Węgrowie w skrócie PBS WĘGRÓW

Adres siedziby: ul. Gdańska 10, 07-100 Węgrów, woj. mazowieckie

Bank wpisany jest do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem 0000124880, którego akta prowadzone są przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z/s w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, NIP 824-000-27-87, REGON 000509519
Kod Bankowy 92360008, Cod Swift **POLUPLPR**

Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z/s w Warszawie.

Bank od 31.12.2015 r. jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A., którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Według stanu na dzień 31.12.2024 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Węgrowie jest spółdzielnią i prowadzi działalność w ramach struktury organizacyjnej w skład, której wchodzi Centrala w Węgrowie oraz 4 Oddziały, których siedziby znajdują się w:

Grębkowie ul. Warszawska 8, 07-110 Grębków

Sadownem ul. Kościuszki 5, 07-140 Sadowne

Stoczku ul. 3 Maja 21, 07-104 Stoczek

Wierzbnie Nr 95, 07-111 Wierzbno

oraz 1 punkt kasowy – w Galerii Mistrza Jana w Węgrowie ul. Kard. S. Wyszyńskiego 7.

Na dzień 31.12.2024 r. w skład Zarządu PBS Węgrów wchodzi następujące osoby:

1) Małgorzata Duszak	- Prezes Zarządu
2) Artur Gago	- Wiceprezes Zarządu
3) Mariola Grzęda	- Wiceprezes Zarządu

W skład Rady Nadzorczej PBS Węgrów wchodzi:

1) Adam Strąg	- Przewodniczący Rady
2) Zenon Bala	- Z-ca Przewodniczącego Rady
3) Wacław Gątarz	- Sekretarz Rady
4) Teresa Szymańska	- Członek Rady
5) Franciszek Chodkiewicz	- Członek Rady
6) Krzysztof Krajewski	- Członek Rady
7) Marian Polkowski	- Członek Rady
8) Tadeusz Wierzbicki	- Członek Rady
9) Ireneusz Puścian	- Członek Rady
10) Florentyna Wójcik	- Członek Rady
11) Grzegorz Gawor	- Członek Rady

II. Ujawnienia najważniejszych wskaźników, zgodnie z art. 447 Rozporządzenia CRR

		w tys. zł / %	
		31.12.2024 r.	31.12.2023 r.
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	50 227	33 832
2	Kapitał Tier I	50 227	33 832
3	Łączny kapitał	50 227	33 832
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	135 893	144 776
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	36,96	23,37
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	36,96	23,37
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	36,96	23,37
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00	0,00
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00	8,00
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			

8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50	2,50
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00	0,00
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,00	0,00
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00	0,00
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00	0,00
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00	0,00
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50	2,50
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50	10,50
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	28,96	15,37
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	468 207	415 789
14	Wskaźnik dźwigni (%)	10,73	8,14
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00	0,00
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	5,00	5,00
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00	0,00
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	5,00	5,00
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	285 235	157 783
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	53 402	46 915
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	2 345	42 212
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	51 057	34 702
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	559 %	455 %
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	622 555	539 140
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	103 655	88 815
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	601 %	607 %

III. Ujawnienia na podstawie art. 111a Prawa bankowego, a także informacje o spełnieniu przez członków Zarządu i Rady Nadzorczej wymogów określonych w art. 22aa Prawa bankowego

1. Informacja o działalności Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej za dany rok obrotowy

Zgodnie ze Statutem Bank prowadzi działalność na terenie województwa mazowieckiego, nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Sprawozdanie finansowe oraz informacja dodatkowa (zawierająca informacje o liczbie pracowników, zysku przed opodatkowaniem, podatku dochodowym) zamieszczone są w placówkach banku oraz na stronie internetowej.

2. Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej

Stopa zwrotu z aktywów według stanu na 31 grudnia 2024 r. wyniosła 2,60 %.

3. Opis systemu zarządzania, w tym zarządzania ryzykiem

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą w 2024 r. Strategii zarządzania ryzykiem w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie.

Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:

- 1) ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyko koncentracji,
- 3) ryzyko operacyjne,
- 4) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- 5) ryzyko płynności i finansowania,
- 6) ryzyko kapitałowe,
- 7) ryzyko biznesowe,

Ryzyko kredytowe:

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, przy utrzymaniu ryzyka w granicach tolerancji na ryzyko. Dywersyfikacja portfela ekspozycji kredytowych, dostosowana do ustalonego przez bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego oraz rozwijanie działalności kredytowej i inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych postanowień i rekomendacji nadzorczych. Utrzymanie progu wskaźnika NPL wynoszącego nie więcej niż 5% oraz ograniczanie ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka powiązanego z czynnikami środowiskowymi (w tym ze zmianą klimatu), społecznymi i związanymi z zarządzaniem (czynniki ESG) na jakość ekspozycji kredytowych oraz zdolność kredytobiorcy do obsługi zadłużenia, a także dbałość o długoterminowe bezpieczeństwo Banku wynikające z czynników ryzyka ESG i badanie wpływu ryzyka ESG na ryzyko kredytowe wynikające z ekspozycji wobec klientów i kontrahentów i ich narażenia na czynniki ryzyka ESG.

Całkowity wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego mniejszy niż 55% funduszy własnych.

Cele te będą realizowane poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) utrzymanie dotychczasowej struktury działalności w zakresie kredytowania z uwzględnieniem zmian wynikających z Rekomendacji S KNF,
- 2) bieżące analizowanie potrzeb rynku lokalnego w zakresie kredytowania inwestycji, finansowania budownictwa mieszkaniowego, wsparcia rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, realizacji zapotrzebowania na kredyty preferencyjne, detaliczne oraz wsparcie w wykorzystywaniu funduszy pomocowych,
- 3) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie oprocentowanych zmienną stopą oraz wdrażanie produktów o okresowo stałej stopie, dając możliwość wyboru,

- 4) doskonalenie systemów oceny zdolności kredytowej, w szczególności metody identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka kredytowego,
- 5) doskonalenie monitoringu kredytowego wraz z systemem klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku,
- 6) zapewnienie szybkiej identyfikacji ekspozycji nieobsługiwanych oraz zapewnienie odpowiedniej efektywności zarządzania restrukturyzacją i windykacją wierzytelności Banku, w tym aktywami przejętymi za długi,
- 7) okresowe przeglądanie efektywności polityk w zakresie RK, EKZH i DEK oraz limitów działania,
- 8) identyfikację klientów prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą o podwyższonym ryzyku ESG.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w trzech aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka portfela kredytowego,
- c) ryzyka posiadanego portfela papierów wartościowych.

Ryzyko pojedynczej transakcji kredytowej zależy od rodzaju kredytobiorcy, kwoty kredytu, jego przeznaczenia, czasu kredytowania, posiadanej przez kredytobiorcę zdolności kredytowej oraz prawdopodobieństwa braku jego spłaty. Ryzyko portfela kredytowego zależne jest od ryzyka pojedynczych kredytów i współzależności między pojedynczymi kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych kredytów przez współkredytobiorców np. z tej samej branży czy tego samego zabezpieczenia. Ryzyko to wynika również z zaangażowania wobec osób, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe. Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmuje:

- a) stosowanie standardów kredytowych przy uwzględnieniu rodzaju produktu kredytowego, przy czym standardy kredytowe to określone zasady kredytowania i normy zawarte w odpowiednich regulacjach kredytowych,
- b) stosowanie zabezpieczeń prawnych oraz zasady oceny wartości nieruchomości zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku,
- c) ograniczanie wysokości kredytu poprzez jednostkowe limity zaangażowań,
- d) badanie terminowości spłaty kredytu, ocenę sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy oraz ocenę zabezpieczeń,
- e) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych i odpisów,
- f) windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi
- g) kontrolę kredytową.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje kredytowe zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku. Narzędziem monitoringu są arkusze analityczne.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do portfela kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:

- a) dywersyfikacji oraz monitorowania i raportowania z tytułu koncentracji, związanego z możliwością zbyt dużego zaangażowania Banku:
 - wobec pojedynczych podmiotów oraz podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
 - w tę samo grupę podmiotów w należnościach od podmiotów niefinansowych,
 - w tę samą branżę,
 - w ten sam produkt kredytowy,
 - w ten sam rodzaj zabezpieczenia,
- b) wyznaczenia apetytu na ryzyko kredytowe z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych oraz określa na tej podstawie limitów, w tym limitów strategicznych,
- c) identyfikacji i mierzenia poziomu ryzyka między innymi poprzez:
 - analizę poziomu wykorzystania poszczególnych limitów,
 - analizę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - analizę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych (z utratą wartości) oraz poziomu wskaźnika NPL,
 - badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych (z utratą wartości) według klas ryzyka w pod portfelach kredytowych (w szczególności w zakresie DEK),
 - analizę wielkości salda i stopnia pokrycia rezerwami celowymi (odpisami) kredytów zagrożonych (z utratą wartości),
 - analizę skuteczności działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych oraz analizę wartości odzysku z zabezpieczeń rzeczowych,
 - analizę udziału kredytów restrukturyzowanych i windykowanych w portfelu kredytowym,
 - analizę poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami z uwzględnieniem rodzaju zabezpieczeń,
 - analizę ryzyka koncentracji, w tym koncentracji zaangażowań,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec osób, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę skali i struktury stosowanych odstępstw (na poziomie przyjętym przez bank) od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko kredytowe, skutkujących podejmowaniem podwyższonego ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym,
 - przeprowadzanie testów warunków skrajnych (TWS),
- d) monitoruje i kontroluje zmiany struktury portfela kredytowego, co najmniej w ujęciu podmiotowym i produktowym,

Bank określa apetyt na ryzyko łącznie w horyzoncie długoterminowym jak i krótkoterminowym z wykorzystaniem odpowiednich wskaźników i limitów ryzyka kredytowego (w tym limitów strategicznych), które obejmują:

- a) kluczowe aspekty apetytu na ryzyko kredytowe,
- b) segmenty klientów,

- c) strategię i cele biznesowe,
- d) rodzaje zabezpieczenia i instrumenty ograniczania ryzyka kredytowego,
- e) ryzyko ESG.

Celem ograniczania ryzyka przyjmuje się limity zapewniające właściwą dywersyfikację ryzyka portfela kredytowego, portfela papierów wartościowych oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.

Bank ustala dla ryzyka kredytowego, ryzyka koncentracji oraz ryzyka DEK i EKZH limity strategiczne, które zawarte są w załącznikach do „Zasad identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych” oraz Polityk DEK i EKZH.

Rodzaj i wysokość limitów są dostosowane do akceptowalnego poziomu ryzyka określonego przez Radę Nadzorczą Banku z uwzględnieniem poziomu limitów wynikających z postanowień Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz postanowienia Grupowego Planu Naprawy SOZ BPS.

Do instrumentów zarządzania ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych i ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Banku należą analiza wskaźnikowa oraz wewnętrzne limity ostrożnościowe ograniczające te ryzyka wymienione w załączniku nr 1 do „Zasad identyfikacji, pomiaru (...)”. Limity ostrożnościowe wymienione w załączniku nr 1 do „Zasad identyfikacji, pomiaru (...)” uwzględniają całościowe narażenie Banku na ryzyko kredytowe z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych, a także limity strategiczne określone w Polityce DEK i Polityce EKZH.

Bank w analizie limitów ustalonych dla poszczególnych wskaźników stosuje wskaźniki wczesnego ostrzegania. Wskaźnikami tymi jest stopień ich wykorzystania w stosunku do ustalonego limitu. Ustalono, iż symptomem wczesnego ostrzegania jest wykorzystanie danego limitu w wartości powyżej 90 %.

W przypadku przekroczenia obowiązujących limitów, Zarząd Banku (członek Zarządu) podejmuje działania, zmierzające do redukcji potencjalnego poziomu ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych; decyzje te, w zależności od rodzaju przyjętego limitu, winny dotyczyć:

- 1) dywersyfikacji portfela kredytowego pod względem podmiotowym, produktowym, branżowym oraz zabezpieczeń otrzymanych,
- 2) wzmocnienia kryteriów oceny zdolności kredytowej oraz zwiększenia częstotliwości monitorowania efektów działań windykacyjnych w przypadku przekroczenia limitu dotyczącego udziału kredytów i pożyczek zagrożonych w kredytach i pożyczkach ogółem.

W przypadku przekroczenia limitów ostrożnościowych dotyczących norm ostrożnościowych określonych przepisami obowiązującego prawa, winny być podejmowane działania zmierzające do bezwzględnego nie przekroczenia tych limitów i norm ostrożnościowych.

Przekroczenie przez bank któregośkolwiek z przyjętych limitów wymaga:

- a) dokonania każdorazowo przez stanowisko ds. ryzyka kredytowego analizy przyczyn przekroczenia limitu, w tym ustalenie m. in. czy przekroczenie ma charakter jednorazowy (incydentalny), czy też jest wynikiem zmian strukturalnych, a przekroczenie ma charakter długotrwały,
- b) określenia przez stanowisko ds. ryzyka kredytowego skali przekroczenia akceptowalnego poziomu ryzyka,
- c) podjęcie przez Zarząd Banku działań, jeżeli ocena wzrostu ryzyka w przypadku zmiany limitu została określona jako nieakceptowalna.

Ryzyko płynności i finansowania

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością i finansowaniem utrzymanie zapasu nadwyżki płynności na poziomie zapewniającym horyzont przeżycia (30 dni) bez konieczności sięgania do zobowiązań wobec sektora finansowego, nieprzekraczanie limitów płynnościowych oraz zapewnienie stabilnych i odpowiednio zdywersyfikowanych źródeł finansowania.

Celem Banku w zakresie zarządzania płynnością i finansowaniem jest zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty, zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich wymagalności, oraz zapewniający wypełnienie nadzorczych miar płynności, optymalizację realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności oraz zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności).

Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym, przy czym Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji, zakładające ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

Celem polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania nie jest przetrwanie sytuacji kryzysowej, lecz w głównej mierze zapobieganie takiej sytuacji; Bank, aby spełnić powyższy cel, jest zobowiązany do zapewnienia terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (regulowania zobowiązań płatniczych, wypłat środków deponentom, wywiązania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

Przez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróżnicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu zapewnienia płynności finansowej Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności i finansowania ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- a) Całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
- b) Skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek Banku.

System zarządzania ryzykiem płynności i finansowania Banku składa się z trzech niezależnych poziomów:

- a) Zarządzanie działalnością operacyjną Banku,
- b) Monitorowanie ryzyka płynności i finansowania,
- c) Kontrola ryzyka płynności i finansowania

Realizacja strategii zarządzania płynnością i finansowania następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Zapewnienie Bankowi poziomu płynności, niezbędnego do wykonania przyjętych zobowiązań, wymaga następujących działań:

- a) Śledzenie i analiza zmian przepisów prawnych, które mogą oddziaływać na zarządzanie płynnością,
- b) Ocena sezonowości zmian w poziomie zobowiązań i należności Banku,
- c) Określenie pożądanej i efektywnej struktury pasywów i aktywów,
- d) Ocena kosztu utrzymania płynności na bezpiecznym poziomie,
- e) Stworzenie warunków niezbędnych do realizacji działań awaryjnych w przypadku zagrożenia utraty płynności.

Bank dokonuje identyfikacji zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności oraz niebezpieczeństwem ukształtowania się nadzorczych miar płynności poniżej obowiązujących limitów i w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia, postępuje według określonych planów awaryjnych.

Ryzyko stopy procentowej

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku oraz minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku, a także utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank będzie utrzymywał pozycję luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych) w ramach przyjętych w procedurze zarządzania ryzykiem stopy procentowej limitów.

Ograniczanie ryzyka stopy procentowej w kategorii ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego i jego możliwego, negatywnego wpływu na zmiany rynkowych stóp procentowych będzie prowadzone poprzez szybką reakcję Banku (zmiany oprocentowania depozytów i kredytów) w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych.

Polityka stosowana przez Bank w zakresie stopy procentowej polega na optymalizacji stosowanych stawek oprocentowania depozytów oraz kredytów, zapewniających jednocześnie konkurencyjność na rynku, osiągnięcie zaplanowanego wyniku finansowego oraz odpowiedniego poziomu płynności dla poszczególnych przedziałów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

Ustalane stałe i zmienne stopy procentowe dla produktów kredytowych i depozytowych są pochodną:

- cen proponowanych przez konkurencję,
- przewidywanych poziomów stóp rynkowych,
- planowanej marży,
- kształtowania się powyższych parametrów w okresach historycznych.

Oprocentowanie produktów oferowanych przez Bank poddawane jest analizie w odniesieniu do poziomu stóp procentowych produktów oferowanych przez konkurencję na lokalnym rynku usług finansowych. Zmiana oprocentowania przez konkurencję i jego skala powinna być sygnałem do oceny własnych stóp procentowych.

Bank nie będzie prowadził istotnych kwotowo portfeli handlowych instrumentów dłużnych, które generują ryzyko określone Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady.

W zakresie ryzyka stopy procentowej w swojej działalności, Bank będzie dążył do utrzymania, poprzez ustanowione limity, wrażliwości bilansu na zmiany rynkowych stóp procentowych (luka przeszacowania, ryzyko bazowe) na poziomie nie przekraczającym wartości obowiązujących w procedurze zarządzania ryzykiem stopy procentowej Banku.

W analizie poziomu ryzyka stopy procentowej Bank będzie wykorzystywał:

- 1/ metodę luki,
- 2/ analizę wpływu zmian stóp procentowych na zmianę wyniku odsetkowego,
- 3/ miarę rozszerzonego wyniku odsetkowego netto,
- 4/ analizę wpływu zmian stóp procentowych na zmianę wartości ekonomicznej kapitału,
- 5/ analizę ryzyka spreadu kredytowego,
- 6/ odwrócone testy warunków skrajnych.

W celu utrzymania zmienności wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej, Bank będzie dążył do kształtowania się pozycji bilansowych według stóp procentowych;

- 1) w zakresie aktywów:
 - a) minimalizowanie portfela kredytów opartych o stopę redyskonta weksli NBP;
 - b) kształtowanie portfela kredytowego opartego o stawki WIBOR (ew. WIRON) w zakresie wynikającym z uwarunkowań panujących na lokalnym rynku usług finansowych;
 - c) ograniczanie czasowe kredytów o stosunkowo niskiej marży – maksymalnie na okres 3 lat;

- d) zwiększanie portfela kredytowego z oprocentowaniem stałym opartym o decyzje Zarządu Banku;
- e) stosowanie stałego oprocentowania przy kredytach, na poziomie przewyższającym oprocentowanie produktów podobnych o stopie zmiennej;
- f) inwestowanie nadwyżek wolnych środków w rentowne instrumenty finansowe, o niskim ryzyku rynkowym i kredytowym (np. bony pieniężne, obligacje skarbowe, jednostki uczestnictwa w funduszach rynku pieniężnego);

2) w zakresie pasywów:

- a) wzrost poziomu depozytów opartych o stawki WIBOR/WIBID, których zmiana oprocentowania będzie skorelowana ze zmianą oprocentowania kredytów;
- b) stosowanie stałego oprocentowania wyłącznie dla depozytów terminowych na okresy do 3 miesięcy, a na okresy dłuższe wyłącznie w sytuacji wystąpienia wyraźnych sygnałów z rynku, prognozujących wzrost rynkowych stóp procentowych;
- c) wzrost stabilnej bazy klientów, którzy korzystając z różnych usług Banku będą mniej wrażliwi na wycofywanie depozytów w sytuacji niższych od rynkowych stóp procentowych depozytów terminowych, oferowanych przez Bank.

System limitów oraz profil ryzyka stopy procentowej określający możliwe do zaakceptowania przez Bank narażenie na ryzyko, uchwalane jest łącznie z weryfikacją limitów stopy procentowej osobną uchwałą Zarządu Banku.

System limitów w Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej w zakresie księgi bankowej obejmuje:

- limit maksymalnej wartości wskaźnika luki,
- limit dopuszczalnej zmiany wartości wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania, ryzyka bazowego i ryzyka opcji klienta,
- limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej kapitału.

Szczegółowe zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej regulują obowiązujące w Banku „Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”

Ryzyko walutowe:

Bank nie prowadzi działalności walutowej.

Ryzyko operacyjne:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

- minimalizowanie strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- zapobieganie lub odpowiednie zarządzanie niwelowaniem skutków zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażających utratą ciągłości działania Banku,
- usprawnianie działań prowadzonych przez Bank.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ogólnym polega na zaprojektowaniu, zastosowaniu i monitorowaniu skuteczności mechanizmów kontroli ryzyka, dobranych względem identyfikowanych rodzajów zagrożeń, a także poziomu ryzyka będącego wynikiem pomiaru i oceny ryzyka.

Projektowania mechanizmów kontroli ryzyka mogą dokonywać zarówno komórki lub jednostki pierwszej linii obrony, jak i odpowiednie komórki drugiej linii obrony. Odbywa się to poprzez sporządzenie projektów odpowiednich regulacji wewnętrznych.

Szczególnym rodzajem mechanizmu kontroli ryzyka jest ograniczanie ryzyka poprzez ubezpieczenie lub zlecenie czynności, powinno ono zapewniać odpowiednią efektywność odwracania potencjalnych strat, w tym poprzez dobrą jakość umów lub usług.

Zakres i rodzaje stosowanych mechanizmów kontroli ryzyka operacyjnego musi być zawsze pozytywnie opiniowany przez komórki drugiej linii obrony, np. Stanowisko ds. ryzyk bankowych lub komórki odpowiedzialne za bezpieczeństwo informacji, w przypadku ryzyka IT. Odbywa się to poprzez opiniowanie lub zatwierdzenie projektów regulacji wewnętrznych lub wyników analiz, przed akceptacją Zarządu.

Monitorowania skuteczności mechanizmów kontroli ryzyka dokonuje Stanowisko ds. ryzyk bankowych, m.in. dokonując cyklicznego pomiaru ryzyka po ich wprowadzeniu (w tym w zakresie występowania incydentów ryzyka operacyjnego, wyników dokonywanej samooceny ryzyka, poziomu odpowiednich wskaźników).

Zarządzanie ryzykiem w zakresie struktury organizacyjnej i jej zmian, podziału kompetencji, a także występowania powiązań personalnych osób, których obowiązki są kluczowe z punktu widzenia ryzyka Banku realizowane jest poprzez zastosowanie następujących zasad:

- 1) realizowana jest cykliczna analiza struktury organizacyjnej, a także dokonuje się odpowiednich analiz w razie wprowadzania zmian.
- 2) struktura organizacyjna Banku powinna umożliwiać skuteczne zarządzanie i kontrolę ryzyka operacyjnego, zarówno na poziomie pierwszej, jak i drugiej linii obrony,
- 3) zmiany dokonywane w strukturze organizacyjnej Banku powinny być uzasadnione i dobrze zaplanowane, z uwzględnieniem konieczności dokonania przeglądu obowiązujących regulacji wewnętrznych i procedur,
- 4) Zarząd i pracownicy znają zakresy zadań poszczególnych komórek i jednostek, w tym związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, oraz znają zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym – stosując je w zakresie odpowiednim do swojego zakresu zadań.
- 5) Projektując podział zadań i odpowiedzialności zwraca się uwagę na zapobieganie konfliktowi interesów oraz powiązaniom personalnym.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie procesów planowanych i realizowanych przez Bank dokonywane jest poprzez odpowiednie zarządzanie zmianami, w tym dokonywanie oceny ryzyka operacyjnego wszystkich nowych lub zmienianych procesów oraz produktów przed ich wprowadzeniem, a także monitoring prawidłowego przebiegu procesów, z wykorzystaniem wyników systemu kontroli wewnętrznej oraz rejestracji incydentów ryzyka operacyjnego.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającego z systemów informatycznych (ryzyko IT), dokonywane jest poprzez odpowiednie zarządzanie zmianami w systemach, w tym dokonywanie oceny ryzyka operacyjnego (w zakresie ryzyka IT) wszystkich nowych lub zmienianych systemów przed ich wprowadzeniem, a także monitorowanie poziomu ryzyka oraz skuteczności wdrożonych zabezpieczeń.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającego z ryzyka kadrowego, w tym nadmiernej

absencji pracowników, rotacji kadr, groźby braku odpowiednich kwalifikacji pracowników dokonywane jest poprzez odpowiednie przygotowanie, realizację „Polityki kadrowej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie”, w tym, planowanie kadrowe, sporządzenie planów kadry rezerwowej, planów zastępstw, odpowiedni proces zatrudniania, adaptacji zawodowej, awansów, szkoleń oraz procedury rozwiązywania umów o pracę.

Istotną częścią zarządzania ryzykiem operacyjnym z punktu widzenia ryzyka kadrowego jest budowa odpowiedniej kultury organizacyjnej, poprzez odpowiednie działania kadry kierowniczej Banku:

- 1) odpowiednie zachowania i postawa kierownictwa,
- 2) ogłoszenie i egzekwowanie zasad etycznego działania,
- 3) odpowiednie, jednoznaczne komunikowanie celów,
- 4) jasne przypisanie pracownikom zadań i celów,
- 5) szkolenia i promowanie dzielenia się wiedzą,
- 6) promowanie odpowiedzialności i rzetelność, również rzetelne raportowanie o stratach.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającego z ciągłości działania polega na przygotowaniu i wdrożeniu odpowiedniego procesu zarządzania ciągłością działania, sporządzenie planu ciągłości działania i planów awaryjnych dla kluczowych i krytycznych procesów, utrzymywanie tych planów poprzez przeglądy i szkolenia kadry, a także przygotowanie harmonogramu lub planu dokonywania testów związanych z możliwością realizacji planu ciągłości działania i planów awaryjnych i raportowanie wyników tych testów.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka powierzania czynności na zewnątrz polega odpowiednim wyborze dostawców usług, a także na przygotowaniu i wdrożeniu planów na wypadek niemożności świadczenia usług przez dostawcę.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka uwarunkowań zewnętrznych obejmuje: monitorowanie otoczenia i identyfikację oraz rejestrację zewnętrznych zdarzeń ryzyka operacyjnego, a także ocenę ich możliwego wpływu na procesy Banku.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającym z ryzyka prawnego, w tym skarg od klientów banku, oraz ryzyka prowadzenia działalności realizowane jest poprzez: uzyskiwanie pomocy prawnej, w tym odpowiednich opinii prawnych w zakresie stosowanych wzorów umów, wzorów reklam, lub stosowanie wzorców wcześniej poddanych ocenie prawnej np. w Banku Zrzeszającym, wdrożenie odpowiednich procedur i monitorowanie procesu rozpatrywania reklamacji, stosowanie dobrych praktyk w zakresie przygotowania produktów, zgodnie z procedurami przygotowania produktu, w tym opiniowanie projektów produktów przed ich wprowadzeniem, z uwagi na groźbę występowania wadliwych praktyk Banku.

Bank stosuje systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w postaci modułu RIRO (Rejestr incydentów ryzyka operacyjnego)

System realizuje wsparcie w zakresie rejestracji i analizy incydentów ryzyka operacyjnego.

Bank stosuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Zarząd, aktualnej informacji o ryzyku operacyjnym zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.

Ryzyko biznesowe (wyniku finansowego):

Celem strategicznym w zakresie ryzyka jest zaangażowanie rynkowe dostarczające bezpiecznego i zdywersyfikowanego źródła dochodu, o wrażliwości na zmiany makroekonomiczne oraz na działania konkurencji nie powodującego przekraczania apetytu na ryzyko.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Funkcjonowanie Banku w strukturze Zrzeszenia Banków Spółdzielczych,
2. Kontynuowanie dotychczasowej działalności z założeniem zrównoważonego rozwoju Banku,
3. Stałe monitorowanie angażowania środków Banku w instrumenty finansowe, mogące nieść za sobą ryzyko dla działalności,
4. Ocena ryzyka wyniku finansowego i wpływ produktów bankowych na to ryzyko,
5. Prowadzenie działań mających na celu prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego,
6. Opracowywanie planu finansowego biorącego pod uwagę zarządzanie wszystkimi istotnymi ryzykami,
7. Ocena ryzyka kredytowego dotycząca wdrażania nowych produktów,
8. Podnoszenie wiedzy pracowników dotyczącej oceny zdolności kredytowej klientów oraz rozpoznawania czynników rynkowych, które mogą wpływać na taką ocenę,
9. Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka cyklu gospodarczego w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami,
10. Doskonalenie technik zarządzania ryzykiem strategicznym oraz ryzyka zmian w otoczeniu makroekonomicznym Banku.

Założenia do planu obejmują przede wszystkim prognozowane:

- 1) podstawowe cele do osiągnięcia przez Bank w okresie objętym planem;
- 2) parametry makroekonomiczne;
- 3) podstawowe wielkości bilansowe, w tym dotyczące portfela kredytowego, depozytów, papierów wartościowych, kapitałów własnych;
- 4) główne pozycje rachunku zysków i strat;
- 5) podstawowe wskaźniki charakteryzujące działalność Banku, tj.: ROA, ROE, C/I, jakość portfela kredytowego, współczynniki kapitałowe oraz dodatkowo wskaźniki określone w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej.

Ryzyko kapitałowe:

Podstawowym celem w zakresie ryzyka kapitałowego jest posiadanie takiej wielkości funduszy własnych, które zapewniają z zapasem bezpieczeństwo wymogów kapitałowych, w tym II filara oraz wymogu łącznego bufora.

Bank zamierza osiągnąć ten cel poprzez utrzymanie optymalnego wyniku finansowego w kolejnych latach i przekazanie go na fundusz zapasowy oraz poprzez rozwój Banku nie powodujący wzrostu udziału funduszu udziałowego w funduszach własnych.

Polityka kapitałowa ma na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa Banku, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego tempa rozwoju rynkowego Banku i opiera się na następujących zasadach:

- 1) zapewnienie odpowiedniego nadzoru Rady Nadzorczej oraz Zarządu nad ryzykiem kapitałowym,
- 2) aktywne zarządzanie kapitałem, w tym także wymogami kapitałowymi,
- 3) podejmowanie działań celem utrzymywania współczynników kapitałowych na poziomie wymaganym przepisami oraz rekomendacjami nadzorczymi.

Bank będzie utrzymywał fundusze własne na poziomie co najmniej zgodnym z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu CRR, Prawie bankowym i Rozporządzeniu MF.

Polityka Banku powinna zmierzać do utrzymywania takiego poziomu adekwatności kapitałowej, który pozwala na zapewnienie bezpieczeństwa oraz obsługi klientów i członków Banku. Aby zapewnić realizację tych priorytetów zasadniczym celem kapitałowym jest sukcesywne zwiększanie poziomu funduszy własnych / optymalizowanie wymogów kapitałowych, pozwalające na poprawę adekwatności kapitałowej Banku.

Głównymi źródłami pozyskania kapitałów są:

- zysk netto,
- zobowiązania podporządkowane.

Długoterminowym celem Banku jest takie zwiększenie poziomu funduszy własnych przy wykorzystaniu zysku netto i zobowiązań podporządkowanych, które przy określonym poziomie miary ekspozycji całkowitej oraz akceptowanym przez Radę Nadzorczą tempie przyrostu aktywów ważonych ryzykiem pozwoli na utrzymywanie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie co najmniej 12,50 %, współczynnika kapitału Tier I na poziomie 10,50 % oraz wskaźnika dźwigni na poziomie co najmniej 5,00 %.

Bank zakłada następujące sposoby realizacji celów zarządzania ryzykiem kapitałowym:

- 1) zapewnienie właściwej organizacji i podziału zadań,
- 2) nadzór nad procesem planowania kapitałowego i monitoring wykonania planów,
- 3) nadzór nad planowaniem finansowym, monitoring wykonania planów i zarządzanie ryzykiem wyniku finansowego,
- 4) dbałość o odpowiednią wysokość i stabilność osiąganego wyniku finansowego,
- 5) odpowiednia polityka dywidendowa,
- 6) szacowanie i utrzymywanie kapitału wewnętrznego,
- 7) monitoring pozycji ryzyka kapitałowego, a także organizacja systemu sprawozdawczości zarządczej obejmującej zagadnienia ryzyka kapitałowego,
- 8) polityka kadrowa, w tym zapewnienie odpowiednich szkoleń.

Organizacja zarządzania ryzykiem:

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza, w tym Komitet Audytu,
- 2) Zarząd,
- 3) Stanowisko ds. ryzyka kredytowego,

- 4) Stanowisko ds. ryzyk bankowych,
- 5) Stanowisko ds. analiz kredytowych,
- 6) Stanowisko ds. monitoringu i zabezpieczeń,
- 7) Stanowisko kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności,
- 8) Komitet kredytowy,
- 9) Stanowisko kadrowo-administracyjne,
- 10) IOD (Inspektor Ochrony Danych),
- 11) Koordynator przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- 12) Pozostałe komórki i jednostki Banku,
- 13) Audyt wewnętrzny (realizowany przez System Ochrony Zrzeszenia BPS),

Zadania Rady Nadzorczej

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór w szczególności przez:
 - 1) zatwierdzenie określonego przez Zarząd akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz monitoruje jego przestrzeganie.
 - 2) zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd strategii zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie jej przestrzegania;
 - 3) określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem;
 - 4) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.
3. Rada Nadzorcza przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki kontroli wewnętrznej, na ich podstawie podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie na ryzyko.
4. Komitet Audytu monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem.

Zadania Zarządu

1. Zarząd odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonuje weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu.
2. Zarząd zatwierdza Instrukcji i procedury zarządzania ryzykiem, które obejmują pełny zakres działalności Banku, w tym również podział kompetencji w Zarządzie:
 - a) Prezes Zarządu - nadzoruje zarządzanie ryzykiem na II linii obrony, w tym zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. Prezes Zarządu nadzoruje bezpośrednio, w ramach zarządzania ryzykiem istotnym działalność komórki II linii obrony, w tym Stanowisko ds. ryzyka kredytowego, Stanowisko ds. ryzyk bankowych oraz działalność Komitetu Kredytowego. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym, Prezes Zarządu odpowiada za funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w obrębie całego Banku, w tym za funkcjonowanie systemu informacji zarządczej w zakresie ryzyka w całym Banku oraz systemu anonimowego zgłaszania naruszeń prawa i standardów etycznych;

- b) Wiceprezes Zarządu ds. finansów-księgowych - pełni nadzór nad podległymi komórkami organizacyjnymi stanowiącymi obszar generujący ryzyko (zarządzającymi operacyjnie ryzykiem na pierwszej linii obrony);
- c) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych - pełni nadzór nad podległymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi stanowiącymi obszar generujący ryzyko (zarządzającymi operacyjnie ryzykiem na pierwszej linii obrony);

Zadania Stanowiska ds. ryzyka kredytowego i Stanowiska ds. ryzyk bankowych

Stanowisko ds. ryzyka kredytowego oraz Stanowisko ds. ryzyk bankowych – są niezależne (ale nieodizolowane) od jednostek biznesowych i jednostek wsparcia, w których kontrolują ryzyko, usytuowanych na pierwszym poziomie. Współdziałają z jednostkami biznesowymi i jednostkami wsparcia, tak aby przyczyniać się do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie, iż pracownicy Banku -stosownie do ich zakresu obowiązków - są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem.

W zakresie realizacji swoich zadań:

- a) aktywnie uczestniczą w opracowaniu strategii zarządzania ryzykiem oraz określaniu apetytu na ryzyko;
- b) uczestniczą w weryfikacji efektywności obowiązujących procesów zarządzania ryzykiem;
- c) dokonują oceny strategii zarządzania ryzykiem, w tym celów do realizacji zaproponowanych lub opiniowanych przez jednostki biznesowe oraz przedstawia opinię radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku, przed zatwierdzeniem strategii zarządzania ryzykiem;
- d) współdzielą odpowiedzialność za wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem ze wszystkimi jednostkami biznesowymi Banku. Podczas, gdy jednostki biznesowe powinny przestrzegać stosownych mechanizmów kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limitów ryzyka. Są odpowiedzialne za zapewnienie zgodności tych mechanizmów kontroli ryzyka z apetytem na ryzyko oraz za monitorowanie, czy Bank nie podejmuje nadmiernego ryzyka;
- e) zapewniają identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank, oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez jednostki biznesowe i wsparcia w Banku monitorują realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawiają i monitorują pozycję Banku w zakresie ryzyka, bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego;
- f) aktywnie uczestniczą w ustaleniu limitów ograniczających ryzyko, zatwierdzanych przez Zarząd;
- g) gromadzą, przetwarzają, dokonują pomiaru i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka;
- h) opracowują projekty regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałowego oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka;
- i) uczestniczą w zarządzaniu ryzykiem związanym z planowanymi istotnymi zmianami lub wyjątkowymi transakcjami (w tym transakcjami łączeń i podziałów oraz nabycia w podmiocie udziału uznanego przez bank za znaczny). W szczególności zapewniają przegląd transakcji ze stronami powiązanymi oraz identyfikację i odpowiednią ocenę rzeczywistego lub potencjalnego ryzyka, jakie stwarzają one dla Banku;

- j) umożliwiają Bankowi ocenę ryzyka z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy oraz opierając się na dostatecznie ostrożnych założeniach dotyczących powiązań i zależności między rodzajami ryzyka;
- k) W/w stanowiska mają zagwarantowaną możliwość kontaktu z Zarządem oraz z Radą Nadzorczą i Komitetem Audytu, w celu omawiania najważniejszych zagadnień, w tym powiadamiania o potencjalnych niezgodnościach z przyjętą w Banku strategią zarządzania bankiem, strategią zarządzania ryzykiem, przyjętym apetytem na ryzyko oraz innymi politykami zatwierdzonymi przez Zarząd banku;

Zadania Komitetu Kredytowego

Uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa Regulamin działania Komitetu Kredytowego.

Pozostałe komórki II linii obrony

Stanowisko kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności, Koordynator przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, Inspektor Ochrony Danych, Stanowisko ds. analiz kredytowych, Stanowisko ds. monitoringu i zabezpieczeń uczestniczą w procesach II linii obrony zgodnie ze swoimi zakresami zadań.

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku (pierwsza linia obrony) - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – w zależności od zadań w ramach I poziomu.

Zadania audytu wewnętrznego

1. Audyt wewnętrzny (III linia obrony) – realizowany jest przez SSOZ BPS, ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem obowiązujących w Banku.
2. Dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek oraz zgodność realizowanych procesów z regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Przekazywanie informacji o ryzyku

Przepływ informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku. „Instrukcja System Informacji Zarządczej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie” definiuje częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka,
- 5) ocenę skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

Informacja o komitetach działających w Banku

Bank z uwagi na skalę działalności, nie miał obowiązku tworzenia w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka. W Banku działa wyłoniony z Rady Nadzorczej, Komitet Audytu, do zadań którego należy ocena procesu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

W 2024 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej odbył 4 posiedzenia.

W Banku funkcjonuje również Komitet Kredytowy, pełniący rolę doradczą w zarządzaniu ryzykiem, który spotyka się w związku z opiniowaniem wniosków kredytowych dotyczących transakcji kredytowych przekraczających kwotę 5% funduszy własnych Banku. W 2024 r. Komitet odbył 20 posiedzeń.

4. Informacja o systemie kontroli wewnętrznej

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art. 9c Ustawy Prawo Bankowe.

Cel, zakres i zasady systemu kontroli wewnętrznej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie są zgodne z „Regulaminem Kontroli Wewnętrznej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do ogólnego profilu ryzyka, tj. obejmuje w szczególności obszary obciążone wysokim ryzykiem.

Przez obszary obciążone wysokim ryzykiem należy rozumieć te obszary działania jednostek lub komórek organizacyjnych, gdzie istnieje potencjalne niebezpieczeństwo wystąpienia

nieprawidłowości, które mogą wywoływać niepożądane skutki finansowe lub negatywne zjawiska godzące w bezpieczeństwo i reputację funkcjonowania Banku.

W szczególności do obszarów obarczonych ryzykiem w banku zalicza się działalność kredytową, obsługę klienta, rozliczenia, działalność kasowo-skarbcową, zarządzanie bankiem.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej, zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii obrony oraz działalność Stanowiska kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności;
- 3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny realizowany przez SSOZ.

5. Informacja o Polityce wynagrodzeń i powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń

Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzeń określone zostały w następujących regulacjach:

- 1) Regulamin wynagradzania pracowników w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie, przyjęty przez Zarząd Uchwałą nr 8/9/2024,
- 2) Polityka wynagrodzeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie przyjęta przez Zarząd Uchwałą nr 8/8/2024, a zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 1/11/2024,
- 3) Regulamin wynagradzania osób istotnie wpływających na profil ryzyka Powiatowego Banku Spółdzielczym w Węgrowie przyjęty przez Zarząd Uchwałą nr 8/10/2024, a zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 1/12/2024.

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powołano komitetu ds. wynagrodzeń.

Na system wynagrodzeń w Banku składają się wynagrodzenia stałe i wynagrodzenia zmienne.

Wynagrodzenie jest stałe, jeżeli warunki jego przyznania i jego wysokość:

- 1) opierają się na z góry określonych kryteriach;
- 2) nie są uznaniowe i odzwierciedlają poziom doświadczenia zawodowego oraz miejsce w hierarchii służbowej pracownika;
- 3) są przejrzyste pod względem kwoty przyznawanej danemu pracownikowi;
- 4) są trwale obowiązujące, tj. obowiązują przez dany okres pełnienia określonej funkcji lub wykonywania obowiązków zawodowych;

- 5) są nieodwołalne; stała kwota podlega zmianie wyłącznie w drodze rokowań z pracownikiem, przedstawicielami organizacji związkowych lub w następstwie zmiany zasad wynagradzania określonych przepisami prawa powszechnego;
- 6) nie mogą zostać ograniczone, zawieszone ani unieważnione przez Bank, z zastrzeżeniem realizacji przepisów prawa powszechnego;
- 7) nie stanowią zachęty do podejmowania ryzyka; oraz
- 8) nie zależą od wyników.

Całkowite wynagrodzenie zmienne przyznane przez Bank pracownikom nie może ograniczać zdolności Banku do utrzymania lub przywrócenia prawidłowej bazy kapitałowej w dłuższym okresie i powinno uwzględniać interesy udziałowców, deponentów i wszelkich innych zainteresowanych stron. Wynagrodzenie zmienne nie powinno być przyznawane ani wypłacane, jeżeli skutkowałoby to utratą prawidłowej bazy kapitałowej.

Roczna wysokość zmiennego wynagrodzenia pracownika, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku nie przekracza równowartości w złotych 50 000 euro ani jednej trzeciej jej łącznego rocznego wynagrodzenia.

Decyzje o wysokości indywidualnej premii uznaniowej dla poszczególnych Członków Zarządu w toku roku obrotowego podejmuje Rada Nadzorcza w formie Uchwały, na podstawie oceny efektów pracy danego pracownika, komórki organizacyjnej i całego Banku, w szczególności na podstawie oceny poziomu realizacji celów i uwzględnia podejmowane ryzyko.

Oceny efektów pracy pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku innych niż członkowie Zarządu Banku, dokonuje Zarząd, w formie podjętych uchwał.

Przyznane pracownikowi odpowiednio przez Zarząd lub Radę Nadzorczą zmienne składniki wynagrodzeń, wypłacane są w roku następującym po roku obrotowym, za jaki jest przyznawane wynagrodzenie, po ich odpowiednim zaakceptowaniu do wypłaty zgodnie z procedurami Banku, na wskazany przez zidentyfikowanego pracownika rachunek bankowy.

Wynagrodzenie zmienne za 2024 r. zostało przyznane i wypłacone po pierwszym posiedzeniu Rady Nadzorczej w roku 2025.

6. Informacja o spełnieniu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa

W Banku funkcjonuje „Polityka w zakresie powoływania i odwoływania, a także oceny odpowiedniości kandydatów / członków Zarządu Banku, a także osób pełniących kluczowe funkcje w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie” (Uchwała RN nr 3/2/2024 z dnia 20.06.2024 r.) oraz „Polityka w zakresie powoływania i odwoływania, a także oceny odpowiedniości kandydatów /członków Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie” (Uchwała ZP nr 1/2024 z dnia 20.06.2024 r.). Ocenę odpowiedniości przeprowadza Oceniający, którym jest:

- 1) dla Kandydatów /Członków Zarządu – Rada Nadzorcza;

2) dla Kandydatów /Członków Rady Nadzorczej – Walne Zgromadzenie/Zebrawie Przedstawicieli;

3) dla Kandydatów /osób pełniących Kluczowe Funkcje – Zarząd Banku.

Polityki zapewniają odpowiedniość w Zarządzie Banku oraz w Radzie Nadzorczej Banku.

Właściwe Organy Banku dokonały oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej w 2024 r., a Zarządu w 2025 r. Na podstawie dokonanej oceny stwierdzono, że wymogi określone w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe zostały spełnione. Przeprowadzona ocena poszczególnych członków Organów Banku była pozytywna.

IV. Informacje wymagane przez art. 111b Ustawy Prawo Bankowe

Informacja ujawniana na podstawie art. 111b Ustawy Prawo bankowe o przedsiębiorcach, którzy uzyskują dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie:

1. Kancelaria Adwokacka Adam Romanowski ul. Hoża 66/68 lok. 311, 00-682 Warszawa,
2. „INFORMATYK” S.C. Z. Niewińska, W. Niewiński, M. Kłosowski, ul. Upalna 7/5, 15-668 Białystok

V. Informacje dotyczące ryzyka operacyjnego określone w Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 2 636 820,94 zł.

Straty z tytułu ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2024 roku podane są w poniższej tabeli.

Lp.	Kategoria	Ilość	Wartość w tys. zł
1	Oszustwa zewnętrzne	1	0,00
2	Oszustwa wewnętrzne	0	0,00
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0,00
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	20	0,00
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	3	0,84
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	61	0,76
7	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	13	0,00
	Razem	98	1,60

VI. Informacje dotyczące ryzyka płynności określone w Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego

Cele polityki Zarządu powinny odzwierciedlać specyfikę Banku, a także konkretne jego cele:

- a) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
- b) zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich wymagalności, oraz zapewniający wypełnienie nadzorczych miar płynności,
- c) optymalizację realizowanego dochodu przy równoczesnym zachowaniu pełnego bezpieczeństwa płynności,
- d) zapobieganie sytuacjom kryzysowym (zachwianiu płynności).

Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym, przy czym Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji, zakładające ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

Celem polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania nie jest przetrwanie sytuacji kryzysowej, lecz w głównej mierze zapobieganie takiej sytuacji; Bank, aby spełnić powyższy cel, jest zobowiązany do zapewnienia terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (regulowania zobowiązań płatniczych, wypłat środków deponentom, wywiązania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

Przez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróżnicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu zapewnienia płynności finansowej Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności i finansowania ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- a) Całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
- b) Skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek Banku.

System zarządzania ryzykiem płynności i finansowania Banku składa się z trzech niezależnych poziomów:

- a) Zarządzania działalnością operacyjną Banku,

- b) Monitorowanie ryzyka płynności i finansowania,
- c) Kontrola ryzyka płynności i finansowania,

Zakres odpowiedzialności za zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania:

1. Rada Nadzorcza Banku:

- a) Nadzoruje realizację polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,
- b) Zatwierdza Strategię Banku, Strategię zarządzania ryzykiem w Banku, Plan Finansowy.
- c) Nie rzadziej niż raz na kwartał, analizuje raporty o poziomie płynności Banku, ponoszonym przez Bank ryzyku płynności i finansowania, wykorzystaniu limitów ostrożnościowych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania, oraz zapewnić, by Zarząd Banku podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów.
- d) Określa akceptowany poziom ryzyka płynności i finansowania Banku (tzw. apetyt na ryzyko),
- e) Pełni funkcję kontrolną w odniesieniu do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania podejmowanym przez Bank,
- f) Rada Nadzorcza winna zostać niezwłocznie poinformowana w przypadku potencjalnych problemów płynnościowych w związku z istotnymi zmianami czynników ryzyka, w szczególności:
 - wzrastającym kosztem finansowania,
 - wzrastającą koncentracją pozycji istotnych dla ryzyka płynności i finansowania,
 - wzrastającą luką płynności,
 - zmniejszeniem się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania,
 - znaczącym i notorycznym przekraczaniem limitów związanych z ryzykiem płynności i finansowania,
 - spadkiem nadwyżki aktywów o wysokiej płynności,
 - zmianami warunków rynkowych, które mogą wskazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności.
- g) Rada nadzorcza powinna przynajmniej raz w roku otrzymywać sprawozdania zarządu zawierające informację o realizacji polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania.

2. Zarząd Banku:

- a) Odpowiada za stworzenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania (opracowanie pisemnych zasad oraz procedur), a także sprawuje nadzór nad efektywnym procesem zarządzania tym ryzykiem,
- b) Odpowiada za ustanowienie procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej, oraz długoterminowej w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych,

- c) Dostosowuje strukturę organizacyjną Banku, oraz stopień zaawansowania metod zarządzania ryzykiem płynności i finansowania do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka banku,
 - d) Precyzyjne i jednoznacznie określa tolerancję ryzyka płynności i finansowania adekwatną do strategii działalności,
 - e) Sprawuje kontrolę nad stworzeniem odpowiedniego systemu raportowania dla Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku. System raportowania, ma ujednoliconą formę,
 - f) Odpowiada za dostosowanie rodzajów i wielkości ryzyka oraz procesu zarządzania do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie tego procesu,
 - g) Odpowiada za przydzielenie adekwatnych środków technicznych (zapewniających sprawne gromadzenie i przetwarzanie informacji dla celów zarządzania ryzykiem płynności i finansowania) oraz dobór personelu do zarządzania ryzykiem płynności i finansowania,
3. Główny Księgowy odpowiedzialna jest za:
- a) Utrzymanie środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w ilości zapewniającej:
 - wywiązanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku,
 - utrzymanie rezerwy obowiązkowej na wymaganym przepisami NBP poziomie,
 - b) Bieżące zarządzanie środkami pieniężnymi w kasach Banku,
 - c) Utrzymywanie krótkoterminowej, średnioterminowej i długoterminowej płynności Banku,
 - d) Maksymalizowanie dochodów z przeprowadzanych transakcji (zapewnienie maksymalizacji dochodów, przy jednoczesnym utrzymaniu bezpiecznego poziomu ryzyka płynności i finansowania),
 - e) Prawdopodobieństwo i bezpieczeństwo zawieranych transakcji,
 - f) Uczestnictwo w opracowaniu Planu finansowego Banku,
 - g) Realizację działań awaryjnych.
4. Stanowisko ds. ryzyk bankowych:
- a) Monitoruje i analizuje poziom ryzyka płynności i finansowania,
 - b) Opracowuje limity dotyczące ryzyka płynności i finansowania,
 - c) Analizuje wpływ obecnej i przyszłej sytuacji na rynku międzybankowym i sytuacji ogólnogospodarczej na ryzyko płynności i finansowania Banku,
 - d) Sporządza informacje zawierające ocenę ryzyka płynności i finansowania wraz ze stosownymi wnioskami dla Zarządu i Rady Nadzorczej,
 - e) Identyfikację zagrożeń mających wpływ na płynność finansową Banku, oraz dokonywanie pomiaru i kontroli ryzyka związanego z płynnością, zgodnie z procedurami ustalonymi przez Zarząd Banku,
 - f) Weryfikację planów awaryjnych jednostek organizacyjnych, w celu zapewnienia spójności działań,

- g) Przeprowadza co najmniej raz w roku przeglądu polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania oraz oceny mechanizmów kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem, wprowadzając w razie potrzeby (w razie poważnych zmian profilu działalności Banku, zmiany obowiązujących przepisów prawa, lub zasadniczych zmian sytuacji rynkowej), niezbędne korekty i udoskonalenia,
5. Każdy pracownik Banku zobowiązany jest do:
- a) Realizacji Strategii Banku oraz Planu Finansowego Banku,
 - b) Zgłaszania kierownictwu informacji o niepokojących sygnałach, mogących wpłynąć niekorzystnie na sytuację Banku (obserwacja zachowań klientów),
 - c) Dbania o jak najlepszy wizerunek Banku, oraz do rzetelnej obsługi klientów,
 - d) Kształtowania pozytywnych relacji z klientami Banku.

Szybkie i trafne podejmowanie działań w sytuacji zagrożenia płynności Banku jest podstawowym czynnikiem zapobiegania problemom w utrzymaniu płynności.

Sytuacja zagrożenia utraty płynności wymusza decyzje o pozyskaniu dodatkowego finansowania, lub sprzedaży aktywów, które w normalnych warunkach - ze względu na mniejszą rentowność lub stratę w wyniku sprzedaży na rynku wtórnym - nie byłyby do zaakceptowania.

W sytuacji długotrwałych problemów płynnościowych brane są pod uwagę również aktywa mniej płynne; w pierwszej kolejności wykorzystywane winny być szybkie metody poprawy płynności, tj. możliwość zdobycia środków od Banku Zrzeszającego, np. poprzez pozyskanie depozytów, a w następnej kolejności sprzedaż aktywów mniej płynnych, nawet jeśli będzie się to wiązało z utratą dochodów.

Baza depozytowa Banku jest stabilna, a wskaźnik osadu kształtuje się na wysokim poziomie. Na datę analizy wyniósł 82,27%. Poziom wskaźników składowych dotyczący gospodarstw domowych stanowiących przeważającą część bazy depozytowej Banku jest na wysokim, co świadczy o dużej stabilności bazy depozytowej Banku, zarówno w odniesieniu do zobowiązań bieżących, których wskaźnik osadu wyniósł 89,86%, jak i zobowiązań terminowych, których wskaźnik wyniósł 91,29 %.

Bank dokonywał pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania przy wykorzystaniu m.in. luki płynności, nadzorczych miar płynności, analizy struktury bilansu, limitów i wskaźników ostrożnościowych, wskaźników płynności wynikających z przepisów rozporządzenia CRR oraz wyników testów warunków skrajnych.

Decyzje podejmowane przez Bank wpływały z zasady utrzymywania pożądanego poziomu aktywów płynnych, które pozwalały na regulowanie krótko i średnioterminowych potrzeb płynnościowych, lokowania nadwyżek środków finansowych w bezpieczne instrumenty NBP (bony), dłużne instrumenty skarbowe oraz lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym.

Limity wprowadzone przez Bank w ramach zarządzania ryzykiem w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym i w ramach wczesnego ostrzegania nie zostały przekroczone.

Na dzień 31.12.2024 r. nie wystąpił dodatkowym wymóg kapitałowy na ryzyko płynności.

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

Nazwa wielkości	31.03.2024 r.	30.06.2024 r.	30.09.2024 r.	31.12.2024 r.
Zabezpieczenie przed utratą płynności (aktywa płynne)	226 632 330	262 774 570	281 107 745	285 234 884
Suma wpływów płynności	53 778 024	51 332 787	53 688 929	53 401 546
Suma wpływów płynności	1 056 739	1 434 715	746 214	2 344 761
Wskaźnik pokrycia wpływów netto	424%	527%	531%	559%

Poziom wskaźnika stabilności finansowania NSFR wyniósł 601%.

Urealniona luka płynności z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych, skumulowane luki płynności oraz wskaźnik płynności przedstawiają się następująco:

Wszystkie pozycje	A'vista	>24h <= 7 dni	<= 1 m-ca	>1 m-ca <= 3 m-cy	>3 m-ce <= 6 m-cy	6 m-cy <=1 rok	>1 rok <= 2 lata	>2 lata <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat
Luka	-53 282	232 664	1 221	2 868	9 908	13 042	28 256	68 473	30 859	12 147	-352 148
Luka skumulowana	-53 282	179 382	180 603	183 472	193 380	206 422	234 678	303 151	334 010	346 158	-5 990
Wskaźnik płynności	0,30	858,46	1,95	1,54	27,21	4,12	452,77	3 728,50	-	-	0,05
Wskaźnik płynności skumulowany	0,30	3,35	3,33	3,21	3,32	3,36	3,68	4,46	4,82	4,96	0,99

Bank wyznacza profil, apetyt i tolerancję na ryzyko płynności i finansowania. Profil zawiera wykaz wskaźników, które obrazują sytuację płynnościową Banku. Limit minimalny dla wskaźników określa minimalną lub maksymalną wartość wskaźnika, która nie może być przekroczona. Limity ostrożnościowe - apetyty na ryzyko stanowią minimalne lub maksymalne ich wartości, które ograniczają ryzyko płynności i finansowania. W przypadku wskaźników nadzorczych LCR i NSFR limity te szacowane są na podstawie następującej metodologii: W pierwszej kolejności ustala się limit minimalny dla tych wskaźników. Następnie wyznacza się maksymalny spadek tych wskaźników na podstawie sporządzanych dla nich testów warunków skrajnych w okresie 12 miesięcy. Limit ostrożnościowy - apetyt na ryzyko wyznacza się dodając do limitu minimalnego wartość maksymalnego spadku. Tolerancja na ryzyko płynności i finansowania bazuje na tzw. sygnalizacji świetlnej wykorzystywanej w metodyce badania i oceny nadzorczej - BION.

Plany awaryjne opracowywane przez osoby odpowiedzialne za zarządzanie płynnością, winny gwarantować:

- Niezakłócony dostęp do usług finansowych świadczonych przez Bank,
- Bezpieczeństwo wkładów klientów zdeponowanych w Banku,
- Skuteczną wewnętrzną koordynację i wymianę informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi Banku między innymi poprzez dostarczanie aktualnej, precyzyjnej i spójnej informacji,
- Przetrawanie Banku w sytuacjach kryzysowych.

Plany awaryjne są zintegrowane z ciągłym procesem analizy ryzyka płynności i finansowania w Banku, założeniami oraz rezultatami testów warunków skrajnych.

W celu ograniczenia ryzyka płynności i finansowania winno stosować się poniższe zalecenia:

1. Kształtowanie struktury aktywów i pasywów (zapadalności/wymagalności) w taki sposób, aby dopasować ją do potrzeb wynikających z cyklu działalności Banku;
2. Utrzymywanie odpowiednich zasobów aktywów płynnych dla zapewnienia nieprzewidzianego zapotrzebowania na środki, na poziomie uzależnionym od stabilności depozytów oraz prawdopodobieństwa szybkiego wzrostu portfela kredytowego;
3. Wykorzystywanie rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych (Zarządzenie Prezesa NBP w sprawie zasad i trybu naliczania i utrzymywania rezerwy obowiązkowej), przy utrzymywaniu średniego stanu rezerwy na zadeklarowanym poziomie;
4. Ograniczanie koncentracji wierzytelności, zaangażowań wobec udziałowców i grup powiązanych kapitałowo i organizacyjnie oraz innych nadmiernych zaangażowań;
5. Wyodrębnienie stabilnych źródeł finansowania i podejmowanie działań w celu ich powiększenia;
6. Utrzymywanie zróżnicowanej bazy depozytowej, zarówno w kategoriach terminowości, jak i podmiotowości klientów (ograniczanie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania);
7. Stałe umowy współpracy z bankami umożliwiające przyjęcie lokat międzybankowych lub zaciągnięcie kredytów i pożyczek;
8. Pozyskiwanie środków na rynkach finansowych innymi dostępnymi metodami;
9. Trafne prognozy krótko-, średnio- i długoterminowe dotyczące przepływów pieniężnych;
10. Wypracowywanie technik szybkiego reagowania na działanie czynników zewnętrznych;
11. Kształtowanie właściwych relacji z klientami – zarówno kredytobiorcami, jak i deponentami – w celu zmniejszenia niepewności co do ewentualnych zachowań w momencie powstania sytuacji kryzysowej.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- przepływów środków pieniężnych, oraz zagospodarowanie wolnych środków,
- informacji według stanu na koniec danego miesiąca dotyczące: stanu lokat terminowych, stanu papierów wartościowych, stanu środków pieniężnych w kasach Banku, stanu rachunku bieżącego,
- kształtowania się bazy depozytowej i portfela kredytowego za dany miesiąc,
- źródła finansowania działalności Banku (wg pierwotnych terminów realizacji),
- zaangażowanie środków oraz aktywa płynne (wg pierwotnych terminów realizacji),
- analizę zrywalności depozytów oraz przedterminowej spłaty kredytów,
- analizę największych deponentów w bazie depozytowej Banku,
- analizę dużych depozytów,
- analizę depozytów osób wewnętrznych,
- analizę depozytów terminowych z negocjowanym oprocentowaniem,

- analizę stabilności bazy depozytowej (wskaźniki osadu),
- analizę wskaźnikową ryzyka płynności i finansowania Banku, wraz z oceną przestrzegania limitów ostrożnościowych,
- urealnione zestawienie płynności Banku,
- prognozę kształtowania się podstawowych wartości wpływających na płynność finansową Banku,
- analiza wewnętrznych cen transferowych (FTP),
- testy warunków skrajnych.

Informacje określone w Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego

1. Informacje dotyczące przyjętej Polityki zarządzania konfliktem interesów

W Banku została przyjęta przez Zarząd Banku Uchwałą nr 8/7/2024, a zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 1/10/2024 Polityka zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie.

Polityka określa zasady identyfikacji konfliktów interesów, mechanizmy kontrolne służące zapobieganiu konfliktom interesów i minimalizowaniu ryzyka ich występowania, a także zasady monitorowania konfliktów interesów oraz raportowanie o konfliktach interesów.

Konflikt interesów to sytuacja wzajemnego przenikania się interesów, w sposób prowadzący do powstania sprzeczności między:

- a) interesem prywatnym pracownika, członka organu, w tym najbliższych członków rodziny pracownika lub członka organu z interesem Banku,
- b) sprzeczności interesu Banku z interesem innego podmiotu, wobec którego Bank powinien być lojalny (np. interesem klienta, interesem udziałowców);

W celu uniknięcia konfliktu interesów pracownicy lub członkowie organów Banku zobowiązani są do bezzwłocznego informowania Banku, o występowaniu zdarzeń lub okoliczności ich dotyczących, powodujących występowanie konfliktu interesów.

Mechanizmy kontrolne w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów obejmują rozwiązania organizacyjne zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia sytuacji powodujących konflikt interesów oraz system zbierania, przekazywania i wykorzystania informacji w zakresie ryzyka wystąpienia konfliktu interesów zapewniający możliwość reakcji kierownictwa Banku na zaistniałe zagrożenia.

Zgłoszone przypadki ryzyka konfliktu interesów są monitorowane przez Stanowisko zgodności, obejmuje to testy zgodności (przeglądy, kontrolę wewnętrzną) w zakresie przestrzegania zasad związanych ze zgłoszonymi przypadkami ryzyka konfliktu interesów oraz dokonuje monitorowania mechanizmów kontroli wewnętrznej (kontroli ryzyka). Stanowisko to raportuje do Zarządu oraz Rady Nadzorczej wyniki testów zgodności w zakresie zgłoszonych przypadków ryzyka konfliktu interesów oraz testów dotyczących mechanizmów kontroli wewnętrznej.

2. Informacja dotycząca maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym

Rada Nadzorcza ustaliła w Regulaminie wynagradzania osób istotnie wpływających na profil ryzyka Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym na poziomie max 500%.

Według danych na dzień 31.12.2024 r. wskaźnik został zachowany.

3. Zasady Ładu Korporacyjnego

Bank wprowadził „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” określone w Uchwale 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r. zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki.

Bank zamieścił na stronie internetowej oświadczenie o stosowaniu postanowień „Zasad Ładu Korporacyjnego w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”, zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Rada Nadzorcza Banku co roku dokonuje oceny stosowania przyjętych Zasad Ładu Korporacyjnego.

Sporządziła: Danuta Zajkowska - Główny księgowy

Węgrów, 20.06.2025 r.

Zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu w dniu 23.06.2025 r.

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 23.06.2025 r.